

FIȘA DISCIPLINEI
Literatură portugheză (Proză scurtă)
Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limbi și Literaturi Romanice
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură portugheză / Licențiat
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Literatură portugheză (Proză scurtă) (în limba portugheză)				Codul disciplinei	LLB2161	
2.2. Titularul activităților de curs				Lect. dr. Veronica Manole				
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				Lect. dr. Cristina Petrescu				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligatorivitate	Obligatoriu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	42	3.6 seminar / curs practic	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					23
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					23
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					6
Alte activități					6
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				84	
3.8. Total ore pe semestru				154	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	•
4.2. de competențe	•

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului:

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs	
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sală de seminar; prezență la seminar 75%	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<p>CP.1 Precizarea și descrierea trăsăturilor prozei scurte din spațiul cultural portughez și lusofon (A).</p> <p>CP.2 Explicarea poziției operelor literare în contextul cultural (A) și raportarea lor la tradițiile literare din cultura portugheză și lusofonă (A).</p> <p>CP.3 Analiza textelor literare din cultura portugheză și lusofonă (A) cu respectarea normelor de cercetare specifice.</p> <p>CP.4 Utilizarea literaturii de referință pentru interpretarea textului literar</p> <p>CP.5 Elaborarea unui proiect pe o temă dată din literatura/cultura portugheză și lusofonă (A), respectând normele de cercetare</p> <p>CP.6 Interpretarea critică a unui text literar de complexitate medie, în limba portugheză (A), pe baza conceptelor și metodelor studiate.</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională.</p> <p>CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.</p> <p>CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Acest curs face o incursiune amplă în proza scurtă portugheză și lusofonă. Debutează cu o prezentare a genurilor prozei scurte – legenda, nuvela, povestirea, cronică – și continuă exemplificând o serie de opere de referință în spațiul cultural portughez și lusofon.</p> <p>Analiza practică are, de asemenea, obiectivul de a familiariza studenții cu concepte de teorie literară, necesare în receptarea prozei scurte.</p> <p>Sunt propuse opere ale literaturii populare (legenda) și ale literaturii culte, urmându-se criteriul cronologic abordare. Printre autorii propuși, enumerăm: António Lobo Antunes, Eça de Queirós, Camilo Castelo Branco, Sophia de Mello Breyner Andresen, José Saramago, Mário de Carvalho, Ondjaki, Mia Couto etc.</p> <p>La seminar sunt abordate cronicile, gen hibrid, situat la granița dintre jurnalism și literatură, prin opere semnate de José Eduardo Agualusa, Mia Couto, António Lobo Antunes, Mígues Esteves Cardoso, Ricardo Araújo Pereira etc.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - predarea și consolidarea noțiunilor de teorie literară și de stilistică. - consolidarea deprinderilor de analizare a textului literar, de interpretare a acestuia. - cunoașterea operelor, a biografiei dedicate autorilor reprezentativi pentru proza scurtă în spațiul lusofon. <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - consolidarea algoritmilor de elaborare a unor prezentări orale și scrise pe baza fișelor de lucru, a studiului individual în bibliotecă și cu consultarea unor surse corecte și moderne de informare existente pe Internet. - analiza de text - aplicarea modelelor teoretice la interpretarea textelor

	<p>3. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <ul style="list-style-type: none">- utilizarea tehnicilor și instrumentelor de lucru adecvate: antologii și istorii ale literaturii portugheze, monografii, enciclopedii, dicționare, CD-DVD, Internet etc.- consolidarea deprinderilor de documentare: cărți, fișe de lucru, Internet, CD/DVD- consolidarea deprinderilor de lectură critică- îndrumarea studenților în elaborarea lucrărilor de seminar <p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <ul style="list-style-type: none">- stimularea curiozității intelectuale, a dorinței și abilității de a apela la interdisciplinaritate, interculturalitate.- consolidarea și fixarea deprinderilor de cercetare științifică (redactare de eseuri, comunicări științifice)- valorificarea creativă a propriului potențial în activitățile științifice
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1. Proza scurtă: cronologie și genuri, instrumente de analiză	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 2. Literatură orală: legende portugheze I	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 3. Literatură orală: legende portugheze II	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 4. Literatură orală: legende din spațiul lusofon I	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 5. Literatură cultă: legende din spațiul lusofon II	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 6. Literatură cultă: povestirea (Eça de Queirós)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 7. Literatură cultă: povestirea (Júlio Dinis)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 8. Literatură cultă: povestirea (Miguel Torga)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 9. Literatură cultă: povestirea (Maria Judite de Carvalho)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 10. Literatură cultă: povestirea (José Saramago)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 11. Literatură cultă: povestirea (Mário de Carvalho)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 12. Literatură cultă: povestirea (Gonçalo M. Tavares)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 13. Literatură cultă: povestirea (Agustina Bessa-Luís)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 14. Literatură cultă: povestirea (Sophia de Mello Breyner)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 15. Literatură cultă: povestirea (Almeida Faria)	Prelegere, discuție, analiză de text	

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului:

Curs 16. Literatură cultă: povestirea (Machado de Assis)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 17. Literatură cultă: povestirea (Nélida Pifion)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 18. Literatură cultă: povestirea (Clarice Lispector)	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 19. Literatură cultă: povestirea (Albertino Bragança).	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 20. Literatură cultă: povestirea (Luandino Vieira).	Prelegere, discuție, analiză de text	
Curs 21. Literatură cultă: povestirea (Mia Couto).	Prelegere, discuție, analiză de text	

Bibliografie

Martins, Serafina e Maria Isabel Rocheta, *Conto Português - Séculos XIX-XXI. Antologia Crítica*, Porto, Edições do Caixotim, 2007.
 Martins, Serafina e Maria Isabel Rocheta, *Conto Português – Séculos XIX-XXI – 2 – Antologia Crítica*, Porto, Edições do Caixotim, 2009.
 Martins, Serafina e Maria Isabel Rocheta, *Conto Português – Séculos XIX- XXI – 3 – Antologia Crítica*, Porto, Edições do Caixotim, 2011.
 Melo, João de, *Antologia do Conto Português*, Lisboa, Dom Quixote, 2007.
 Rocheta, Maria Isabel e Margarida Braga, *O Conto na Lusofonia – Antologia Crítica*, Porto, Edições do Caixotim, 2010.
 Rocheta, Maria Isabel e Margarida Braga, *O Conto na Lusofonia – Antologia Crítica 2*, Porto, Edições do Caixotim, 2012.
 Reis, C., Lopes, A. C., Macário, *Dicionário de Narratologia*, 7ª edição, Coimbra, Almedina, 2002.
 Reis, C., *Dicionário de Estudos Narrativos*, Coimbra: Almedina, 2018.

Profesorul va pune la dispoziția studenților un dosar cu textele studiate.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Seminar 1. Cronica, între literatură și jurnalism: Definiție și caracteristici.	Expunerea, lectura, analiza critică de text, explicația, dialogul, participarea activă	
Seminar 2. Cronica, între literatură și jurnalism: José Luís Peixoto.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 3. Cronica, între literatură și jurnalism: António Lobo Antunes.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 4. Cronica, între literatură și jurnalism: José Saramago.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 5. Cronica, între literatură și jurnalism: Manuel António Pina.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 6. Cronica, între literatură și jurnalism: Ricardo Araújo Pereira.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 7. Cronica, între literatură și jurnalism: Miguel Esteves Cardoso.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text,	

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului:

	explicația, participarea activă	
Seminar 8. Cronica, între literatură și jurnalism: Pepetela.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 9. Cronica, între literatură și jurnalism: Mia Couto.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 10. Cronica, între literatură și jurnalism: José Eduardo Agualusa.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 11. Cronica, între literatură și jurnalism: Luís Fernando Veríssimo.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 12. Cronica, între literatură și jurnalism: Clarice Lispector.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 13. Cronica, între literatură și jurnalism: Vinicius de Moraes.	Expunerea, lectura, dialogul, analiza critică de text, explicația, participarea activă	
Seminar 14. Evaluare – probă scrisă.		
Bibliografie Antunes, António Lobo, <i>Algumas Crónicas</i> , Lisboa, Publicações Dom Quixote, 2002. Araújo Pereira, Ricardo, <i>Boca do Inferno – Um Ano de Crónicas na VISÃO</i> , Paço de Arcos, VISÃO, 2006. Cardoso, Miguel Esteves, <i>As 100 melhores crónicas</i> , Lisboa, Bertrand Editora, 2020. Couto, Mia, <i>Cronicando</i> , Alfragide, Editorial Caminho, 2013. Peixoto, José Luís, <i>Crónicas/ Cronici</i> , București, Electra Editura, 2020. Pepetela, <i>Crónicas Maldispostas</i> , Alfragide, D. Quixote, 2015. Pina, Manuel António, <i>Crónica, Saudade da Literatura</i> , Lisboa, Assírio & Alvim, 2014. Reis, C., Lopes, A. C., Macário, <i>Dicionário de Narratologia</i> , 7ª edição, Coimbra, Almedina, 2002. Reis, C., <i>Dicionário de Estudos Narrativos</i> , Coimbra: Almedina, 2018. Santos, Joaquim Ferreira dos (org.), <i>As Cem Melhores Crónicas Brasileiras</i> , Rio de Janeiro, Objetiva, 2007. Saramago, José, <i>A Bagagem do Viajante</i> , Porto, Porto Editora, 2018. Veríssimo, Luís Fernando, <i>Novas Comédias da Vida Privada</i> , São Paulo, L&PM, 1997. Profesorul va pune la dispoziția studenților un dosar cu textele studiate.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu SC Best Trad SRL, SC Sistemic Trad SRL, Emerson SRL, SC Cartea Ardeleana SRL, SC Genpact Romania SRL.

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului:

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- cunoașterea și înțelegerea teoriei predate în cadrul cursului	Examen scris-2 ore; note de la 1 la 10	70%
	- cunoașterea bibliografiei		
10.5 Seminar / curs practic	Analiză pertinentă a textului.	Verificare-probă scrisă (2 ore; note de la 1 la 10), în ultima oră de seminar.	30%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">- Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect.- Limbajul de specialitate este simplu, dar corect utilizat.- Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului.- Studentul a citit operele principale analizate.- Analiza pertinentă în cadrul verificării de la seminar; a fragmentelor din operele autorilor studiați.- Minim nota 5 la curs și seminar pentru a putea calcula media finală. În cazul în care una dintre componentele mediei este nepromovată, în sesiunea de restanțe studentul se prezintă la examinare doar la partea respectivă, cealaltă componentă fiind recunoscută.			
Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale: Frauda sau tentativa de fraudă la examinare se sancționează cu nota 1 (unu).			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
25.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs
Lect. dr. Veronica Manole

Numele și semnătura titularului de seminar/ curs practic
Lect. dr. Cristina Petrescu

Data avizării în Departament:
01.02.2025

Numele și semnătura directorului de departament
Conf. Dr. Cristiana Papahagi

Data avizării în Decanat:
Numele și semnătura decanului: